

[J. Chr. Jensen.]

helst om, hvor store de andre Rum skal være. Jeg tror, at her maa man reagere. Dette vil altsaa sige, at man vil kunne lave en 2 Værelsers Lejlighed, naar man blot indretter eet Rum paa 15 m², hvad jo ikke er noget overvældende stort Rum; det er almindelig Dagligstuestørrelse, som vi bygger i Dag i alle 2 Værelsers Lejligheder. Men saa kan alle de øvrige Rum være saa smaa, de være vil. Vi kan i Dag faa 2 Værelsers Lejligheder, hvor vi har et bebygget Areal paa ca. 60 m² og med et indvendigt Areal paa ca. 45 m². Men en saadan Lejlighed vil vi efter den her foreslaaede Lov kunne bygge med et Areal helt ned til 30—32 m². Det kan vist ikke gaa. I den gamle Lov, som nu afløses, er der en Bestemmelse, som siger, at intet Rum, d. v. s. Værelse, maa opvarmes, medmindre det er 15 Kvadratalen stort, og det vil omsat i nye Maal blive 6 m². Her synes jeg, at man har Lov at sige, at det maa være Hovedlovens Opgave at slaa dette Minimum fast, saa meget mere som der staar i Lovforslaget, at der kan dispenseres fra Reglerne baade med Hensyn til Højden, hvor 2,5 m er fastsat som passende Højde, men ogsaa med Hensyn til Arealet.

Jeg henstiller derfor til festsæt Overvejelse, at man i denne Lov fastsætter et Mindstemaal ligesom i den gamle Lov, hvor der dog var et Mindstemaal for Værelserne. Nu ved jeg godt, hvad Hensigten er. Man har ment, at naar Folk har flere Børn, skulde de have flere smaa Rum, og det kan vel heller ikke gøre noget, at man har et Værelse paa 4 m², hvis man har Garanti for, at der er ordentlig Udluftning af det, og har Garanti for, at der ikke kommer til at sove mere end eet Barn i det, men det har man ikke. Det viser sig, saadan som hele Udviklingen er, at hele dette System med disse ubetydelige smaa Værelser er lavet, netop fordi Lejen er saa stor i de normale Lejligheder, at Fattigfolk, specielt Folk med Børn, ikke kan betale. Derfor vil disse Lejligheder uvilkkaarligt blive et nyt Slumkvarter, maaske meget, meget farligere end det, vi nu søger at faa afhjulpet inde i den indre By.

Jeg vil tro, at naar der er Adgang til Dispensationer endogsaa til de forholdsvis ringe Maal, som der er Tale om i mangfoldige Tilfælde, vil de byggende paa mangfoldige Omraader mase paa Dispensionsmyndighederne og sige, at her er en særlig Grund. Har man først givet Luft, siges der: Kan han faa det, kan jeg ogsaa, og saa er vi jo glidende, og det vil jeg meget, meget advare imod.

Endvidere synes jeg, at der i Lovforslaget mangler en Bemærkning om, at det er tilladt at bygge smaa, lette Sommerhuse og anden Strandbebyggelse. Bestemmelser herom maa vi naturligvis have med, og de maa være uden for de forholdsvis fastere Regler, man maa have for permanent Beboelse. Jeg vil dog mene, at man maa fastslaa, at disse lettere Huse skal bygges paa en saadan Maade, at de ikke frister til Hel-aarsbeboelse, og derfor maa man sige, at disse mindre, lette Huse maa ikke opvarmes. Men hele det Spørgsmaal skal jeg komme nærmere ind paa i Udvalget.

Jeg har endelig kun en Bemærkning til, det er til Lovforslagets § 60. Her beder jeg overveje, om ikke det er alt for mægtig en Myndighed, der her gives Bygningskommissionen. Der staar i § 60 a): „Bygninger saavel som større Lokaler til Brug for Industri-, Lager-, Værksted- eller Forretningsvirksomhed“ — det er meget elastiske Begreber — og b): „Kirker, Teatre, Hoteller, Sygehuse, Fængsler, Kaserner, Bygninger for Undervisnings-, Udstillings- eller Forlystelsesformaal samt i det hele Bygninger eller større Lokaler, hvori mange Mennesker samles“. I alle disse Tilfælde kan Bygningskommissionen — husk paa, Bygningskommissionen er en ganske lille Kommission sammensat væsentlig af Embedsmænd — uden Hensyn til Lovens Bestemmelser i øvrigt som Vilkaar for sin Godkendelse stille ethvert Krav, der kan begrundes i Bebyggelsens særlige Karakter. Det er alle Forretningsbygninger, det er alt muligt, det eneste, der faktisk er undtaget her, er rene Beboelseshuse, ellers fører man al den øvrige Bebyggelse helt uden for Lovens Regler. Jeg har ikke Spor imod, at der stilles særlige Krav til den Art Bebyggelse, men jeg vil dog alligevel spørge, om man bør give en lille Kommission hele denne Beføjelse til at bestemme i tykt og tyndt, stort og smaat, hvordan dette Byggeri skal se ud. Jeg vil mene, at man maa fastlægge visse Rammer, saaledes at de, som ønsker at bygge noget saadant, paa Forhaand dog alligevel saa nogenlunde ved, hvordan en saadan Bebyggelse kan laves, uden at man løber en kolossal Risiko.

Hele dette Lovforslag er jo imidlertid af en saa omfattende og saa teknisk speciel Art, at det bedst egner sig til Behandling i Enkeltheder i et Udvalg, og jeg skal derfor efter denne Forhandling, som jeg sagde før, tillade mig at foreslaa, at det henvises til Udvalg, og i øvrigt anbefaler jeg Lovforslaget til dette høje Tings Velvilje.